

Temetetlen élők

Olga néni áll a szebb napokat látott körfolyosón, és furcsán bandzsít maga elé.

De ez semmi. Mert senki sem tud úgy megállni – egy örökkévalóságnyi hosszúságú cseppet követően – a szomszéd ajtajában, olyan rémült tekintettel, ahogyan a sógornője, Vilma néni tette azt úgy tíz éve, a Roland Garros-döntő alatti adászünet miatti felindulásában. Épphogy megérkeztek Maci bácsival a 120-as Skodával megtett németországi körutazásukból, máris beléjük hatol a magyar valóság: megakad a Roland Garros-döntő a sorsdöntő hetedik játéknál, fogadóelőnynél.

Talán ez volt egy határkép pillanat, talán más, de ez idő tájt kezdett hanyatlani az addig remek szellemi és fizikai kondíciót mutató házaspár. Előbb Vilma néni viharos érzékülete jött, aztán Maci bácsi – Vilma néni által diagnosztizált – hasnyálmirigy-problémája. Az akkurátus feleség diéta jelszóval addig éhezett a férjét, míg depressziós lett, valamint csont és bőr. Azóta nem mozdult ki a lakásból, még a melengető tavaszi napsugarak sem csábitották ki a körfolyosóra.

Sőt fél évvel az után, hogy Gyula bá, a szomszédjuk beállította nekik az új satornakiosztást a tévéjükön, visszamondták a kábeltévé-előfizetést.

Maci bácsi húga, Olga néni, aki a szomszéd lakásban lakik, naponta egyóránnyi megátalkodott kézzel enyhítette bátyja testi és lelki szenvedéseit, de leginkább azok a falatok voltak életmentők, amelyeket a reiki leple alatt fortélyosan megettetett a testvérel.

Viszonya a sógornőjével korántsem volt felhőtlen, mivel sok évtizedes sérelmek gyűltek fel benne amiatt, hogy Vilma néniék a háború után nem voltak hajlandók fedezni Olga néni érettségijét, sőt kimoso-

lyogták egyetemista ambícióit. Doktorálásának hírére is hűvösen fogadták. És ez a hűvös egy cseppet sem melegedett azóta sem. Olyannyira nem, hogy Olga néni a frizider mellől minduntalan előhúzza azt a negyedszázados Salamander félcipőt, amelyet úgy hoztak ajándékba a bátyjék az NDK-ból, hogy a fél árát elkérték.

Vagy két éve, hogy, hogy nem, a homályból előbukkant Szerén, a keresztlány. El-elvitt másfél mosógépnyi mosnivalót. Ősztönei azt súgták, hogy ez most időszerű. Szerzett a két öregnek egy-egy remek helyet egy szociális otthonban, méghozzá olyat, hogy Vilma néni ne kelljen többet dolgozni Maci bácsira, külön-külön hálólhelyet kért nekik a női, illetve férfi sokágyas termekben.

Megtudta ezt Olga néni, és a körzeti orvosral karöltve megállították a folyamatot – az utolsó pillanatban. A keresztlány kisvártatva lefalcolt. A doktornő ajánlott egy céget, az meg egy gondozónőt azok közül, akik három hónaponkénti váltásban dolgoznak az öregek mellett, hogy ne legyen idejük túlzottan bevackolódni a gondozottak lelkébe, ne adj' isten, ingatlanába. Hát a hölgy pedig – fittyet hányva a kötelmeknek, három hónap után állítólag – felmondott az őt delegáló cégnek, és reggelenként tovább tüsténkedett az öregek körül.

Olga néni át-átjárt másnapként kézrátenni, és Maci bácsi jól tartotta magát. Naponta elfogyasztott egy tucat kereszt-rejtvényt, hallgatta a rádiót, de csak a konyhaablakon beszűrődő fény érte őt, és ki nem moccant a világról sem.

Egészen a minap hajnalig.

A gondozónő fél hétkor becsöngetett a függöny mögül rendszerint kileső Olga nénihez. A következőket mondta: – Tessék átjönni hozzánk, elköszönni a testvérétől.

Mire az ajtóhoz ért, a szomszéd lakáson már kicserélték a zárat, vitték az ágyat, a szekrényt. Maci bácsi pedig ott ült maga elé meredve az ürülő hálószobában, és elköszönt. Majd megfogták a két öreget, és autóba tették őket, és elvitték vidékre. Magukhoz. Egy megkötött szerződés alapján. Egy olyan helyre, ahol az öregek még sohasem jártak.

Olga néni visszaroht a saját lakásába, bezárkózott, kihívta a rendőrséget, de nem nézte végig, ahogyan a 83 éves bátyját kiviszik abból a házból, ahol 71 évet élt, ahol egy lovagi páncélzat körül szaladgáltak a falszomszéd újságyszerkesztőségben, ahonnan munkaszolgálatra vonult örökre az édesapjuk, ahol zongoraórákat adott az édesanyjuk, amelynek pincéjében átélték az ostromot, és amelynek falai között a gyermekkortól a megöregedésig annyi minden történt.

Pesszimistán gondolhatom, hogy a lakásmaffia kalodájába kényszerített, döntésképtelen, agg áldozatok szorulhattak akár egy salétromos kutyaólba. Optimistán pedig vélhetem, hogy megfontolt elhatározás következményeként összkomfort, gondos kiszolgálás, szép szó és friss levegő övezi őket a Tisza partján.

Olga néni révetegen kapirgálja a rozsdás korlátot a testvére betört katedrálüvegű ajtaja előtt, ahonnan napok óta pokrócokba csomózva hordozzák el a holmit. Hol a bátyjáért aggódik, hol a sógornőjét átkozza. A fel- és megháborodás jelei váltakoznak benne-rajta. Büszke, hogy a sógornőjéhez odavágta a kulcsokat búcsúzóul, és nem szégyelli az odavágott sértő megjegyzéseit sem, amelyekkel korábban Vilma néni rohamosan romló látását illette. Ugyan fennhangon tagadja, de az ele-

Az akkurátus feleség diéta jelszóval addig éhezett a férjét, míg depressziós lett, valamint csont és bőr.

venjébe vág a húszmilliós lakás kámfor-szerű elillanása is.

Időnként telefonál, megtudja, hogy a szociális gondozószolgálatnál soha nem is hallottak még hasonló nevű személyről sem, mint akit állítólag épp ők küldtek két éve... És fogadkozik, hogy ha a bátyjék végül lakás nélkül maradnak, ő ugyan be nem engedi magához őket.

A házban csak a titkos kutanyíró műhelyt üzemeltető asszonyosság tudott előre a dolgról. De nem tartotta érdemesnek ismeretét bárkivel is megosztani. Azóta naponta hiába jön hozzájuk a szociális ebédhordozó. Értetlenül szorongatja az alumínium úticsajka leukoplasztos fogantyúját, és mondogatja, hogy ha minden stimmelne, biztos lemondták volna az ebédet. Szerén is jelentkezett. De már egyáltalán nem az a zár feszül az ajtóban, amihez neki kulcsa van.

Kép és szöveg: Gáti György